

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2Cdo/231/2019
Identifikačné číslo spisu:	1111244861
Dátum vydania rozhodnutia:	31.08.2020
Meno a priezvisko:	JUDr. Jozef Kolcun
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2020:1111244861.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobkýň 2/ T. S., bývajúcej v X., 8/ H. X., bývajúcej v X., obe zastúpené advokátskou kanceláriou FUTEJ & Partners s.r.o., so sídlom v Bratislave, Radlinského 2, proti žalovanej Slovenskej republike, konajúcej prostredníctvom Národnej banky Slovenska, so sídlom v Bratislave Imricha Karvaša 1, o náhradu škody, vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 21C/211/2011, o dovolaní žalobkyne 2/ proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave z 27. marca 2018 sp. zn. 5Co/337/2017, takto

rozhodol:

Dovolanie o d m i e t a .

Žalovaná má nárok na náhradu trov dovolacieho konania.

Odôvodnenie

1. Krajský súd v Bratislave (ďalej ako „odvolací súd“) po zrušení a vrátení veci Najvyšším súdom Slovenskej republiky (ďalej ako „dovolený súd“) rozsudkom z 27. marca 2018 sp. zn. 5Co/337/2017 potvrdil rozsudok súdu prvej inštancie zo 16. novembra 2012 č. k. 21C/211/2011-130, ktorý žalobu žalobcov zamietol a žalovanej nepriznal náhradu trov konania a v ďalšom výroku rozhodol, že žalovanej priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

2. Proti uvedenému rozhodnutiu odvolacieho súdu podala žalobkyňa 2/ (ďalej ako „dovolaiteľka“) dovolanie. V dovolaní uviedla, že ho podáva podľa § 420 písm. f/ a § 421 ods. 1 písm. b/ zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej len „CSP“). Namietala, že bolo porušené jej právo na spravodlivý proces nepreskúmateľnosťou rozsudku odvolacieho súdu, pretože tento neprípustným spôsobom pracoval s doterajšou judikatúrou, keď sebe vhodnú citoval a rovnako dôležitú, pre ňu priaznivú, zamlčal (nespomenul ju). Rozhodnutie odvolacieho súdu je tiež podľa nej založené na nesprávnom právnom posúdení veci, na nesprávnych skutkových zisteniach a na neúplnom dokazovaní.

3. K uvedenému dovolaniu sa vyjadrila žalovaná. Navrhla, aby dovolací súd dovolanie dovolaiteľky v celom rozsahu odmietol alebo zamietol.

4. Dovolený súd, po zistení, že dovolanie bolo podané včas a na to oprávnenou osobou, pristúpil k skúmaniu splnenia ďalších podmienok dovolacieho konania a predpokladov prípustnosti dovolania.

5. Najvyšší súd sa v prvom rade zaoberal dovolacím dôvodom uplatneným podľa § 420 písm. f/ CSP. Z a zmätočnosťnú vadu v zmysle uvedeného ustanovenia označila dovolateľka nepreskúmateľnosť rozsudku odvolacieho súdu. Podľa názoru dovolacieho súdu konanie pred odvolacím súdom takouto vadou postihnuté nebolo. I keď nepreskúmateľnosť rozhodnutia pre nedostatok jeho riadneho odôvodnenia je takým nesprávnym procesným postupom, ktorý je spôsobilý znemožniť sporovej strane, aby uplatňovala svoje procesné práva v takej miere, že to má za následok porušenie práva na spravodlivý proces, v prejednávanej veci o taký prípad nešlo. Dovolaním napádaný rozsudok totiž uvádza skutkový stav, ktorý považoval odvolací súd za rozhodujúci, stanoviská strán sporu k prerokúvanej veci, výsledky vykonaného dokazovania, obsah odvolania i právne predpisy, z ktorých vyvodil svoje právne názory vysvetlené v odôvodnení. Treba mať na pamäti, že konanie pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom tvorí jeden celok a určujúca späťnosť rozsudku odvolacieho súdu s potvrdzovaným rozsudkom vytvára ich organickú (kompletizujúcu) jednotu. Ak odvolací súd v plnom rozsahu odkáže na dôvody rozhodnutia súdu prvej inštancie, stačí, ak v odôvodnení rozsudku iba poukáže na relevantné skutkové zistenia a stručne zhrnie právne posúdenie veci; rozhodnutie odvolacieho súdu v sebe tak zahŕňa po obsahovej stránke aj odôvodnenie rozsudku súdu prvej inštancie. Dovolateľka preto nedôvodne argumentovala, že rozsudok odvolacieho súdu je nepreskúmateľný, pričom za vadu konania v zmysle § 420 písm. f/ CSP v žiadnom prípade nemožno považovať to, že odvolací súd neodôvodnil svoje rozhodnutie podľa predstáv sporovej strany, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom. Dovolanie v tejto časti preto bolo potrebné odmietnuť pre neprípustnosť podľa § 447 písm. c/ CSP.

6. Pretože konanie pred odvolacím súdom nebolo postihnuté dovolateľkou tvrdenou vadou vyplývajúcou z § 420 písm. f/ CSP, dovolací súd pristúpil k posúdeniu dovolania aj z hľadiska ďalšieho uplatneného dovolacieho dôvodu uvedeného v § 421 ods. 1 písm. b/ CSP, t. j. že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky, ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená. Dospel pritom k záveru, že i keď dovolateľka v dovolaní formálne označila za dovolací dôvod uvedené ustanovenie, vychádzajúc z obsahu dovolania v skutočnosti vyčítala odvolaciemu súdu nesprávne zistenie skutkového stavu veci. Napr. na strane 2 dovolania v piatom odseku uviedla, že „rozhodnutie odvolacieho súdu je založené na nesprávnych skutkových a právnych zisteniach, nakoľko tieto zistenia vychádzajú z vykonaného dokazovania prvostupňovým súdom, ktoré je neúplné“. Ak je v dovolaní namietané nesprávne právne posúdenie veci odôvodnené tým, že skutkové zistenia a z nich vyplývajúci skutkový záver sú chybné, teda že skutkový stav, z ktorého vychádzal odvolací súd, nemá oporu vo vykonanom dokazovaní, nie je z obsahového hľadiska splnená zákonná náležitosť dovolania vyplývajúca z § 428 CSP, a to jeho odôvodnenie dovolacími dôvodmi. V tomto ustanovení sa totiž za jednu z náležitostí dovolania považuje aj uvedenie toho, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody). Civilný sporový poriadok pritom v ustanoveniach § 420 a § 421 rozlišuje dva druhy dovolacích dôvodov. V prvom prípade (§ 420 CSP) sa jedná o dovolanie podané z dôvodu existencie tzv. zmätočnostných vád a v druhom prípade (§ 421 CSP) sa jedná o dôvod dovolania spojený s právnym posúdením veci. Nesprávne či nedostatočné zistenie skutkového stavu ako dovolací dôvod CSP nepozná.

7. V predmetnej veci v súvislosti s právnym záverom odvolacieho súdu, pre ktorý bola žaloba zamietnutá, t. j. že nebolo preukázané, že by žalovaná riadne nevykonávala dohľad nad dohliadanými subjektmi, dovolateľka v dovolaní výslovne uviedla, že z predložených listinných dôkazov vyplýva opak. To znamená, že namietala skutkové zistenia ako výsledok hodnotenia dôkazov a z nich vyplývajúci skutkový záver, z ktorého vychádzal odvolací súd. Rovnako aj v prípade námietky voči ďalšiemu záveru odvolacieho súdu, že žalobu bolo potrebné zamietnuť aj z dôvodu, že nárok na náhradu škody môže byť úspešne uplatnený proti štátu iba vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi v konkurznom konaní, výslovne uviedol, že odvolací súd v súvislosti s týmto záverom nevyhodnotil správne ním navrhnuté dôkazy. Nesprávne zistenie skutkového stavu však, ako už bolo uvedené vyššie, nie je podľa CSP dovolacím dôvodom. Dovolací súd ani nie je oprávnený prehodnocovať skutkové závery odvolacieho súdu, pretože je viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil odvolací súd (§ 442 CSP). Táto viazanosť zisteným skutkovým stavom je nevyhnutným predpokladom pre skúmanie

správnosti právneho posúdenia veci, pretože podstatou právneho posúdenia veci je aplikácia práva na zistený skutkový stav. Uplatnenie dovolacieho dôvodu, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci, predpokladá spochybnenie správnosti riešenia právnych otázok odvolacím súdom (nie otázok skutkových), preto nemožno dovolanie podané pre nesprávne právne posúdenie veci odôvodniť spochybnením skutkových záverov odvolacieho súdu. Preto dovolanie žalobkyne 2/ v časti, v ktorej formálne uviedla, že ho podáva aj podľa § 421 ods. 1 písm. b/ CSP nespĺňalo náležitosti vyplývajúce z § 428 CSP, čo bolo dôvodom na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. d/ CSP.

8. Aj v prípade, ak by sa malo vychádzať z toho, že uvedením ustanovenia § 421 CSP v dovolaní je bez ďalšieho splnená náležitosť dovolania v zmysle § 428 CSP (teda jeho odôvodnenie dovolacím dôvodom, ktorým je nesprávne právne posúdenie veci), bol by v preskúmvanej veci daný dôvod na odmietnutie dovolania v časti uplatnenia tohto dovolacieho dôvodu, a to pre nesplnenie požiadavky vyplývajúcej z § 432 ods. 2 CSP, t. j. pre nevymedzenie, v čom spočíva nesprávne právne posúdenie veci odvolacím súdom. Právnym posúdením veci je totiž činnosť súdu spočívajúca v podradení zisteného skutkového stavu príslušnej právnej norme, ktorá vedie súd k záveru o právach a povinnostiach účastníkov právneho vzťahu. Súd pri tejto činnosti rieši právne otázky (questio juris). Ich riešeniu predchádza riešenie skutkových otázok (questio facty), teda zistenie skutkového stavu. Právne posúdenie je všeobecne nesprávne, ak sa súd dopustil omylu pri tejto činnosti, t. j. ak posúdil vec podľa právnej normy, ktorá na zistený skutkový stav nedopadá, alebo správne určenú právnu normu nesprávne vyložil, prípadne ju na daný skutkový stav nesprávne aplikoval. Nesprávnosť právneho posúdenia veci preto nemožno vymedziť nesprávnym či nedostatočným zistením skutkového stavu, ale len argumentáciou spochybňujúcou použitie právnej normy súdom na daný prípad, alebo jej interpretáciu, prípadne jej aplikáciu súdom na zistený skutkový stav. Takáto argumentácia v dovolaní žalobkyne 2/ absentuje. Nevymedzenie dovolacieho dôvodu spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP je dôvodom na odmietnutie dovolania podľa § 447 písm. f/ CSP.

9. Napokon dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že v súvislosti s právnym záverom odvolacieho súdu, že nárok na náhradu škody môže byť úspešne uplatnený proti štátu iba vtedy, ak nemožno dosiahnuť uspokojenie pohľadávky voči dlžníkovi v konkurznom konaní, nešlo o právnu otázku, od ktorej by záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu (to záviselo od záveru o nepreukázaní prvého základného predpokladu zodpovednosti štátu za škodu, a to predpokladu nesprávneho úradného postupu; neexistencia škody bola uvedená len ako argument navyše). V dôsledku toho (ak by dovolanie inak spĺňalo všetky náležitosti) by, pokiaľ ide o túto otázku, nebol splnený predpoklad prípustnosti dovolania vyplývajúci z § 421 ods. 1 CSP, čo by zakladalo dôvod na jeho odmietnutie podľa § 447 písm. c/ CSP.

10. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd dovolanie žalobkyne 2/ odmietol.

11. Najvyšší súd rozhodnutie o nároku žalovanej na náhradu trov konania o dovolaní neodôvodňuje (§ 451 ods. 3 veta druhá CSP).

12. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.